BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON
O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, septembar 2025. godine

ZAKON
O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se način, uvjeti i postupak zaštite prava na pravično suđenje u razumnom roku u sudskim postupcima koji se vode pred nadležnim sudovima i tužilaštvima u postupcima istrage u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2.
(Svrha Zakona)

Svrha ovog zakona jeste spriječiti nastajanje povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, pružiti sudsku zaštitu u slučaju povrede tog prava i primjerenu naknadu za povredu prava.

Član 3.
(Rodna ravnopravnost i nediskriminacija)

(1) Pravo na zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku pod uvjetima propisanim ovim zakonom imaju sve osobe bez diskriminacije po bilo kojem osnovu u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16).

(2) Izrazi koji su dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu, bez diskriminacije odnose se jednako na muški i ženski spol.

Član 4.
(Imaoci prava na pravično suđenje u razumnom roku)

(1) Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njenim građanskim pravima ili obavezi ili optužbi za krivično djelo, ima pravo na sudsku zaštitu shodno odredbama ovog zakona.

(2) Stranka ima pravo zaštite prava na postupanje u razumnom roku i u postupcima istrage pred nadležnim tužilaštvom.

Član 5.
(Pravno sredstvo za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku)

Pravno sredstvo za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku je: zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade u slučaju povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku (u daljem tekstu: zahtjev).

Član 6.
(Kriteriji za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka)

U postupku odlučivanja o pravnim sredstvima za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku garantovano članom II.3 e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, uvažavajući kriterije uspostavljene sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, uzimaju se u obzir:

a) složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu,
b) aktivnost suda, tužilaštva i drugih tijela,
c) ponašanje podnosioca pravnog sredstva,
d) značaj predmeta za podnosioca pravnog sredstva,
e) zakonske odredbe o hitnosti postupka,
f) ukupna dužina trajanja postupka.

Član 7.
(Hitnost u postupanju)

Postupak za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku je hitan i ima prvenstvo u odlučivanju.

II. ZAHTJEV ZA ZAŠTITU PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Član 8.
(Pokretanje postupka)

(1) Postupak za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade počinje podnošenjem zahtjeva iz člana 5. ovog zakona nadležnom sudu ili tužilaštvu pred kojim se vodi postupak iz člana 1. ovog zakona.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana se može podnijeti dok se postupak iz člana 1. ovog zakona ne okonča.

Član 9.
(Sadržaj zahtjeva)

Zahtjev iz člana 5. ovog zakona treba sadržavati:

a) osobno ili poslovno ime stranke i njeno prebivalište, boravište ili sjedište,
b) osobno ili poslovno ime zastupnika ili punomoćnika stranke i njegovo prebivalište, boravište ili sjedište,
c) naziv suda pred kojim se vodi postupak ili naziv tužilaštva pred kojim se vodi istraga,
d) poslovni broj sudskog ili tužilačkog predmeta,
e) vrijeme trajanja sudskog postupka ili postupka pred tužilaštvom,
f) podatke o predmetu suđenja ili istrage koji ukazuju na to da sud ili tužilaštvo nepotrebno kasni s odlučivanjem,
g) obrazloženje zahtjeva kojim dokazuje da je povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku,

h) zahtjev za isplatu primjerene naknade,
i) svojeručni potpis stranke ili zastupnika ili punomoćnika stranke.

Član 10.
(Odlučivanje o zahtjevu)

(1) O zahtjevu iz člana 5. ovog zakona odlučuje predsjednik suda ili glavni tužilac, ako se radi o predmetu u kojem postupa predsjednik suda ili glavni tužilac.

(2) Predsjednik suda ili glavni tužilac, godišnjim rasporedom poslova može odrediti jednog ili više sudija ili tužilaca da pored njega vode postupak ili odlučuju o zahtjevu.

(3) O zahtjevu iz člana 5. ovog zakona ne može odlučivati sudija ili tužilac koji je postupao, odnosno postupa u predmetu povodom kojeg je zahtjev upućen.

(4) Usmena rasprava se ne održava.

(5) Rješenje o zahtjevu ne smije uticati na činjenična i pravna pitanja koja su predmet suđenja.

(6) Rješenje kojim se usvaja ili odbija zahtjev mora biti obrazloženo.

(7) Rješenje o zahtjevu mora se donijeti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 11.
(Ispitni postupak)

(1) Predsjednik suda ili glavni tužilac, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva iz člana 5. ovog zakona, zatražit će od sudije ili predsjednika vijeća ili tužioca koji postupa u predmetu, izvještaj o dužini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti, a može izvršiti i uvid u spis predmeta.

(2) Sudija ili tužilac koji postupa u predmetu dužan je dostaviti izvještaj iz stava (1) ovog člana odmah ili najkasnije u roku od osam dana.

Član 12.
(Odlučivanje o zahtjevu bez ispitnog postupka)

(1) Zahtjev se odbacuje bez ispitnog postupka ako odsustvo nekog elementa zahtjeva iz člana 9. ovog zakona onemogućava da se po njemu postupa ili ako je zahtjev podnijela neovlaštena osoba. Protiv rješenja o odbacivanju zahtjeva nije dozvoljena žalba.

(2) Zahtjev se odbija bez ispitnog postupka i ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neosnovan.

Član 13.
(Odlučivanje o zahtjevu nakon ispitnog postupka)

(1) Predsjednik suda ili glavni tužilac proučava izvještaj, a po potrebi i spise predmeta, primjenjujući kriterije za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka iz člana 6. ovog zakona i rješenjem zahtjev odbija ili usvaja.

(2) Ako predsjednik suda ili glavni tužilac utvrdi da je zahtjev iz člana 9. ovog zakona osnovan, rješenjem će odrediti rok u kojem sudija ili tužilac treba riješiti predmet, koji u pravilu ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja, te primjerenu naknadu koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana predsjednik suda odnosno glavni tužilac, dostavlja stranci i postupajućem sudiji, odnosno tužiocu.

(4) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana žalba nije dozvoljena.

(5) Rješenje iz stava (2) ovog člana predsjednik suda, odnosno glavni tužilac dostavlja i Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine radi evidencije.

(6) Ako sudija ili tužilac ne riješi predmet u roku iz stava (2) ovog člana, dužan je u roku od 15 dana od isteka tog roka dostaviti pisani izvještaj predsjedniku suda, odnosno glavnom tužiocu o razlozima nepostupanja.

(7) Predsjednik suda, odnosno glavni tužilac dostavit će bez odgode izvještaj iz stava (6) ovog člana Uredu disciplinskog tužioca Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.

Član 14.
(Žalba)

(1) Ako predsjednik suda ili glavni tužilac utvrdi da je zahtjev iz člana 5. ovog zakona neosnovan, odbit će ga rješenjem.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana kao i u slučaju kada predsjednik suda ili glavni tužilac ne odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 15.
(Nadležnost za odlučivanje o žalbi)

(1) Žalba iz člana 14. ovog zakona se podnosi predsjedniku neposredno višeg suda ili glavnom federalnom tužiocu Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: glavni federalni tužilac), putem predsjednika suda, odnosno glavnog tužioca koji je odlučivao o zahtjevu.

(2) Predsjednik suda odnosno glavni tužilac koji je odlučivao o zahtjevu iz člana 5. ovog zakona, žalbu sa relevantnim podacima iz spisa predmeta odmah dostavlja predsjedniku neposredno višeg suda ili glavnom federalnom tužiocu.

(3) Ako je o zahtjevu iz člana 5. ovog zakona odlučivao predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, postupak po žalbi vodi i odlučuje vijeće Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, sastavljeno od troje sudija, a ako je o ovom zahtjevu odlučivao glavni federalni tužilac, postupak po žalbi vodi i odlučuje prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca.

(4) Žalba se ne dostavlja na odgovor niti se održava usmena rasprava.

(5) Predsjednik neposredno višeg suda iz stava (2) ovog člana i glavni federalni tužilac, odnosno vijeće iz stava (3) ovog člana ili prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca, dužni su odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

(6) Predsjednik neposredno višeg suda i glavni federalni tužilac, odnosno vijeće iz stava (3) ovog člana, odnosno prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca, može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepeno rješenje ili žalbu uvažiti i preinačiti prvostepeno rješenje.

Član 16.
(Pravo na novi zahtjev)

(1) Ako je zahtjev iz člana 5. ovog zakona, odbačen zbog neurednosti u smislu člana 12. stav (1) ovog zakona, stranka ima pravo podnijeti novi zahtjev.

(2) Stranka čiji je zahtjev iz člana 5. ovog zakona odbijen, a koja nije podnijela žalbu, može podnijeti novi zahtjev po proteku roka od šest mjeseci od dana prijema rješenja o odbijanju zahtjeva.

(3) Stranka čija je žalba iz člana 14. stav (1) ovog zakona odbijena, može podnijeti novi zahtjev po proteku roka od šest mjeseci od dana prijema rješenja o odbijanju žalbe.

III. ISPLATA PRIMJERENE NAKNADE ZBOG POVREDE PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Član 17.
(Visina primjerene naknade)

(1) Zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, stranci u sudskom postupku, dosuđuje se primjerena naknada.

(2) Primjerena naknada iz stava (1) ovog člana, određuje se u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM po predmetu.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, u posebnim slučajevima kada je više osoba oštećeno u sudskom postupku u kojem je utvrđena povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku, primjerena naknada može iznositi do 10.000,00 KM po predmetu.

(4) Visina primjerene naknade iz st. (2) i (3) ovog člana određuje se u skladu sa mjerilima koja su utvrđena u članu 6. ovog zakona.

(5) Rješenje kojim se određuje primjerena naknada iz st. (2) i (3) ovog člana ima snagu izvršne isprave i dostavlja se nadležnoj vladi iz koje se finansiraju sud ili tužilaštvo pred kojim je došlo do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku.

(6) Rok za isplatu po rješenju iz stava (5) ovog člana je tri mjeseca.

Član 18.
(Isplata i osiguranje sredstava)

Primjerena naknada iz člana 17. ovog zakona, isplaćuje se iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za povrede koje su učinjene pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnim tužilaštvom Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno iz budžeta kantona za povredu zaštite prava na pravično suđenje kada je povreda učinjena pred općinskim ili kantonalnim sudom ili kantonalnim tužilaštvom, iz koga se finansira sud ili tužilaštvo.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.
(Primjena Zakona o vanparničnom postupku)

Na postupke iz ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o vanparničnom postupku („Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 39/04, 73/05 i 11/21), ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 20.
(Uređenje visine primjerene naknade)

Visinu primjerene naknade u iznosu većem od iznosa utvrđenog u članu 17. ovog zakona, kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine, mogu drugačije urediti zakonom kantona.

Član 21.
(Oslobađanje od plaćanja takse)

Stranke su oslobođene plaćanja sudske takse u postupcima koji se vode prema odredbama ovog zakona.

Član 22.
(Započeti postupci)

Stranka koja je podnijela apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine prije stupanja na snagu ovog zakona, ne može podnijeti zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku po ovom zakonu.

Član 23.
(Završna odredba)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E NJ E
PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA NA PRAVIČNO SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.C.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je propisano da će pravila postupka koja su potrebna da se osigura jednakost u postupanju, kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima biti utvrđeni zakonima Federacije. Polazeći od činjenice da se ovim zakonom uređuje postupak zaštite prava na pravično suđenje u razumnom roku u sudskim postupcima, koji se vode pred nadležnim sudovima i tužilaštvima u Federaciji Bosne i Hercegovine, navedena ustavna odredba predstavlja osnov za njegovo donošenje, a u skladu s odredbom člana IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije je, pored ostalog, nadležan i za donošenje zakona o obnašanju dužnosti federalne vlasti.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U Bosni i Hercegovini pravni osnov kojim je utvrđeno i kojim se štiti pravo na suđenje u razumnom roku sadržan je u Ustavu Bosne i Hercegovine.

Prema članu II/2. Ustava BiH, prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i imaju prioritet nad svim zakonima. U članu II/3. Ustav BiH sadrži Katalog prava i utvrđuje da „sve osobe na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz prethodnog stava, što uključuje: e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom". Navedena direktna primjena Evropske konvencije uključuje i član 6. stav 1. Evropske konvencije, koji u svojoj prvoj rečenici glasi: „Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, ustanovljenim zakonom."

Radi rješavanja problema predugog trajanja sudskih postupaka u zemljama članicama Vijeća Evrope, Odbor ministara Vijeća Evrope je izdao Preporuku o efektivnim pravnim sredstvima za predugo trajanje postupaka u državama članicama od 24.02.2010. godine. Ta preporuka, između ostalog, ukazuje da prekomjerna kašnjenja u provođenju pravde predstavljaju ozbiljnu opasnost, posebno kada je riječ o poštivanju vladavine prava i pristupu pravdi, da je pretjerano dugo trajanje postupaka često uzrokovano sistemskim problemima. Državama članicama, između ostalog, preporučeno je da poduzmu sve neophodne korake kako bi se osiguralo postojanje efikasnih pravnih lijekova pred nacionalnim vlastima za sve sporne tvrdnje o kršenju prava na suđenje u razumnom roku.

Uz već istaknutu činjenicu o direktnoj primjeni Evropske konvencije u Bosni i Hercegovini, treba naglasiti da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine konačna instanca supsidijarne zaštite ljudskih prava i sloboda, jer prema članu VI/3.a) Ustava BiH, „ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud u

svojim Pravilima utvrdio je mogućnost da, izuzetno može razmatrati apelaciju i kada nema odluke nadležnog suda, ukoliko apelacija ukazuje na ozbiljna kršenja ustavnih prava i osnovnih sloboda.

Ustavni sud se prekomjernom dužinom trajanja postupka prvi put bavio u Odluci broj U 23/00 od 02.02.2001. godine. U navedenoj odluci, Ustavni sud razmatrajući pitanje dopustivosti, naveo je da se u kontekstu apelacijske nadležnosti, izraz „presuda" mora široko tumačiti. Prema mišljenju Ustavnog suda, taj izraz ne treba samo da uključuje sve vrste odluka i rješenja, već i nedostatak donošenja odluke kada se za takav nedostatak utvrdi da je neustavan. Povodom istog pitanja Ustavni sud je u odluci AP 992/04 od 13.09.2005. godine zaključio da u Bosni i Hercegovini, u konkretnom slučaju u Federaciji Bosne i Hercegovine, ne postoji efektivno pravno sredstvo koje bi strankama omogućilo da se žale zbog predugog trajanja postupka, te da nedostaci u organizaciji pravosudnog sistema entiteta, odnosno države, ne smiju uticati na poštivanje individualnih prava i sloboda utvrđenih Ustavom BiH, kao i zahtjeva i garancija iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

U daljoj praksi, Ustavni sud je kontinuirano nastavio da odlučuje o apelacijama podnesenim zbog pretjerane dužine postupaka, u kojima je rješavano o građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi, a koji su bili u toku do donošenja odluke Ustavnog suda. Prilikom donošenja odluka u ovim predmetima, Ustavni sud je dosljedno slijedio praksu Evropskog suda u pogledu kriterija slučaja, kao što su složenost, značaj za stranke u postupku, ponašanje stranaka u postupku, ponašanje javne vlasti (sudovi i drugi organi), period neaktivnosti, odgađanje ročišta/pretresa, prosljeđivanje predmeta višem sudu/organu, vraćanje predmeta na ponovni postupak, neadekvatna organizacija pravosuđa, promjene zakonodavstva tokom postupka. U slučajevima u kojima je utvrđeno kršenje prava na pravično suđenje zbog nerazumne dužine postupka, Ustavni sud je davao naloge redovnim sudovima ili drugim organima da bez daljnjeg odgađanja preduzmu mjere radi okončanja postupka i da o tim mjerama izvijeste Ustavni sud najkasnije u roku od 3 mjeseca od prijema odluke o apelaciji. Također, Ustavni sud je određivao novčanu kompenzaciju za žrtve kršenja ovog ustavnog prava.

U vezi sa zaštitom prava na pravično suđenje u razumnom roku, treba imati u vidu relevantnu praksu Evropskog suda za ljudska prava. Posebno su značajne tri presude koje je Evropski sud 30.07.2020. godine donio protiv Hrvatske, Mirjana Marić protiv Hrvatske, Kirinčić i drugi protiv Hrvatske i Glavinić i Marković protiv Hrvatske u kojima je utvrdio da su podnosiocima zahtjeva povrijeđena prava iz člana 6. i 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, jer je dužina sudskih postupaka u kojima su oni bili stranke bila prekomjerna i jer nisu imali na raspolaganju efikasno pravno sredstvo za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Ove presude su važne zbog toga što je Evropski sud detaljno razmotrio efikasnost pravnih sredstava za suđenje u razumnom roku propisanih Zakonom o sudovima iz 2013. godine, kao i efikasnost ustavne tužbe na osnovu člana 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu. Evropski sud je presudio da aplikanti nisu bili dužni iscrpiti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, jer taj lijek služi samo za ubrzanje postupka i domaći sud ga usvaja samo ako postupak već traje predugo, a ne radi sprečavanja predstojeće povrede prava na suđenje u razumnom roku. U skladu s praksom Evropskog suda, ubrzavajuće pravno sredstvo može biti efikasno samo ako ga prati

zahtjev za primjerenu naknadu. Međutim, takav zahtjev je moguće podnijeti samo ako sudija nije donio odluku u roku koji mu je ostavio predsjednik suda usvajajući zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Evropski sud je zaključio da to pravno sredstvo nema ni preventivno, niti odštetno dejstvo. Ako bi aplikant uspio sa zahtjevom za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i time stekao mogućnost podnijeti zahtjev za isplatu naknade, onda je dužan iscrpiti taj pravni lijek. U protivnom, ako pravni lijek iz Zakona o sudovima nije bio uspješan, ustavna tužba je efikasan pravni lijek.

Također, ovaj zakon slijedi stajališta utvrđena u odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i relevantnu praksu i standarde utvrđene u presudama Evropskog suda za ljudska prava, u odnosu na pravo na suđenje u razumnom roku i pravo na efikasan pravni lijek.

U skladu s navedenim, ukazala se neodložna potreba na preduzimanju aktivnosti u cilju definisanja, odnosno uspostavljanja efikasnog pravnog lijeka u odnosu na pravo na pravično suđenje u razumnom roku, kroz zakonodavni okvir definiran ovim zakonom, kao i isplatu primjerene naknade. Ovaj zakon predviđa jasan, efikasan i ekonomičan zakonodavni okvir kojim se osigurava mehanizam preventivnog pravnog lijeka.

III. - USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prilikom izrade ovog zakona, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH", br. 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu evropske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori evropskog prava koji regulišu predmetnu materiju, te obrađivač propisa nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti za ovaj propis.

IV. - OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Član 1. – Ovim članom propisuje se sadržaj Zakona koji obuhvata način, uvjete i postupak zaštite prava na pravično suđenje u razumnom roku u sudskim postupcima i tužilaštvima u postupcima istrage.

Član 2. – Ovim članom propisuje se svrha Zakona koja jeste spriječiti nastajanje povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, pružanje sudske zaštite u slučaju povrede tog prava i određivanje primjerene naknade za povredu prava.

Član 3. – Ovim članom propisuje se rodna ravnopravnost i nediskriminacija po bilo kom osnovu u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije.

Član 4. – Ovim članom propisuju se imaoci prava na pravično suđenje u razumnom roku, odnosno stranke koje imaju pravo na sudsku zaštitu i u postupcima istrage pred nadležnim tužilaštvom, u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 5. – Ovim članom propisuje se pravno sredstvo za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i to zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade u slučaju povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku.

Član 6. – Ovim članom propisani su kriteriji za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka uspostavljeni sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine koji se uzimaju u obzir u postupku odlučivanja i to: složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu, aktivnost suda, tužilaštva i drugih tijela, ponašanje podnosioca pravnog sredstva, značaj predmeta za podnosioca pravnog sredstva, zakonske odredbe o hitnosti postupka i ukupna dužina trajanja postupka.

Član 7. – Ovim članom propisano je da je postupak za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku hitan i ima prvenstvo u odlučivanju.

Član 8. – Ovim članom u stavu (1) propisuje se da postupak za zaštitu prava na pravično suđenje počinje podnošenjem zahtjeva za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade nadležnom sudu ili tužilaštvu pred kojim se vodi postupak. Stavom (2) propisuje se da se zahtjev ne može podnijeti dok se postupak ne okonča.

Član 9. – Ovim članom propisuje se sadržaj zahtjeva za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade u slučaju povrede prava.

Član 10. – Ovim članom propisuje se odlučivanje o zahtjevu. O zahtjevu odlučuje predsjednik suda ili glavni tužilac, koji godišnjim rasporedom poslova mogu odrediti jednog ili više sudija ili tužioca da pored njega vode postupak ili odlučuju o zahtjevu. O zahtjevu ne može odlučivati sudija ili tužilac koji je postupao, odnosno postupa u predmetu povodom kojeg je zahtjev upućen. U postupku odlučivanja o zahtjevu, usmena rasprava se ne održava. Rješenje o zahtjevu ne smije uticati na činjenična i pravna pitanja koja su predmet suđenja. Rješenje o zahtjevu mora se donijeti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva i mora biti obrazloženo.

Član 11. – Ovaj član propisuje ispitni postupak prema kojem će predsjednik suda ili glavni tužilac u roku od 8 dana od dana prijema zahtjeva zatražiti od sudije ili predsjednika vijeća ili tužioca koji postupa u predmetu, izvještaj o dužini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti, a može izvršiti i uvid u spis predmeta. Sudija ili tužilac koji postupa u predmetu dužan je dostaviti izvještaj odmah ili najkasnije u roku od 8 dana.

Član 12. – Ovaj član propisuje odlučivanje o zahtjevu bez ispitnog postupka. U tom slučaju zahtjev se odbacuje ako odsustvo nekog elementa iz sadržaja zahtjeva propisanih ovim zakonom onemogućava da se po njemu postupa ili ako je zahtjev podnijela neovlaštena osoba. Protiv rješenja o odbacivanju zahtjeva nije dozvoljena žalba. Zahtjev se odbija bez ispitnog postupka i ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neosnovan.

Član 13. – Ovim članom propisuje se način odlučivanja o zahtjevu nakon ispitnog postupka. Pri odlučivanju predsjednik suda ili glavni tužilac proučit će izvještaj a po

potrebi i spise predmeta i rješenjem zahtjev odbiti ili usvojiti. Ako predsjednik suda ili glavni tužilac utvrdi da je zahtjev osnovan, rješenjem će odrediti rok u kojem je sudija ili tužilac dužan predmet riješiti, koji u pravilu ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja i odredit će primjerenu naknadu koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena. Rješenje predsjednik suda, odnosno glavni tužilac dostavlja i Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine, radi evidencije. Također se propisuje da ako sudija ili tužilac ne riješi predmet u roku koji mu je određen stavom (2) ovog člana dužan je u roku od 15 dana od isteka tog roka dostaviti pisani izvještaj predsjedniku suda, odnosno glavnom tužiocu o razlozima nepostupanja. Predsjednik suda, odnosno glavni tužilac dostavit će ovaj izvještaj Uredu disciplinskog tužioca Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.

Član 14. – Ovim članom propisuje se da u slučaju kada predsjednik suda ili glavni tužilac rješenjem odbije zahtjev kao neosnovan, stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 15. – Ovim članom propisuje se da o žalbi iz člana 14. ovog zakona odlučuje predsjednik neposredno višeg suda ili glavni federalni tužilac. Predsjednik suda odnosno glavni tužilac koji je odlučivao o zahtjevu žalbu sa relevantnim podacima iz spisa predmeta odmah dostavlja predsjedniku neposredno višeg suda ili glavnom federalnom tužiocu. Ako je o zahtjevu odlučivao predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, postupak po žalbi vodi i odlučuje vijeće Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH u sastavu od troje sudija, a ako je o zahtjevu odlučivao glavni federalni tužilac, postupak po žalbi vodi i odlučuje prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca. Žalba se ne dostavlja na odgovor niti se održava usmena rasprava. Predsjednik neposredno višeg suda i glavni federalni tužilac, odnosno vijeće od troje sudija Upravnog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH ili prvi zamjenik glavnog federalnog tužioca dužni su odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe, koji žalbu mogu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepeno rješenje ili žalbu uvažiti i preinačiti rješenje.

Član 16. – Ovim članom propisuje se pravo na podnošenje novog zahtjeva u slučaju ako je zahtjev odbačen zbog neurednosti u smislu člana 12. ovog zakona koji propisuje odlučivanje o zahtjevu bez ispitnog postupka, odnosno ako ne sadrži neki obavezni zahtjev propisan članom 9. ovog zakona.

Član 17. – Odredbe čl. 17. i 18. propisuju isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku. Član 17. propisuje da se primjerena naknada zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku određuje u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM po predmetu. Izuzetno, u posebnim slučajevima primjerena naknada može iznositi do 10.000,00 KM po predmetu. Primjerena naknada određuje se u skladu s mjerilima za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka propisanih članom 6. ovog zakona. Rješenje kojim se određuje primjerena naknada u skladu s ovim članom ima snagu izvršne isprave i dostavlja se nadležnoj vladi iz koje se finansiraju sud ili tužilaštvo pred kojim je došlo do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku. Rok za isplatu po ovom rješenju je tri mjeseca.

Član 18. – Ovim članom propisano je da se primjerena naknada isplaćuje iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za povrede koje su učinjene pred Vrhovnim sudom

FBiH i Federalnim tužilaštvom Federacije BiH, odnosno iz budžeta kantona kada je povreda učinjena pred općinskim ili kantonalnim sudom ili kantonalnim tužilaštvom, iz koga se finansira sud ili tužilaštvo.

Član 19. – Ovim članom propisano je da se na postupke iz ovog zakona shodno primjenjuju odredbe Zakona o vanparničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 20. – Ovim članom propisano je da kantoni mogu svojim zakonom drugačije urediti visinu primjerene naknade u iznosu većem od iznosa utvrđenog u članu 17. ovog zakona.

Član 21. – Ovim članom propisano je da su stranke oslobođene plaćanja sudske takse u postupcima koji se vode prema odredbama ovog zakona.

Član 22. – Ovim članom propisano je da stranka koja je podnijela apelaciju Ustavnom sudu BiH, prije stupanja na snagu ovog zakona, ne može podnijeti zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku u skladu s ovim zakonom.

Član 23. – Ovim članom propisana je završna odredba o stupanju na snagu ovog zakona, osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH".

V. – JAVNA RASPRAVA

Na 33. sjednici, održanoj 30.04.2024. godine, Vlada Federacije BiH utvrdila je Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku i isti uputila Parlamentu Federacije BiH na usvajanje. Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na 12. redovnoj sjednici održanoj 26.06.2024. godine razmatrao je Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku i usvojio zaključak broj: 01-02-1038/24 od 01.07.2024. godine, kojim prihvaća Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Dom naroda Parlamenta Federacije BiH na 10. redovnoj sjednici od 18.07.2024. godine razmatrao je Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku i prihvatio je Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku, te smatra da može poslužiti kao osnov za izradu Prijedloga zakona.

Navedenim zaključcima oba doma Parlamenta Federacije BiH zadužuje se predlagač da organizira i sprovede javnu raspravu u trajanju od 90 dana, te da prilikom izrade Prijedloga zakona ima u vidu primjedbe, prijedloge i sugestije iznesene u javnoj raspravi, kao i one koje su dostavljene ili će biti dostavljene u pisanom obliku.

U skladu sa navedenim zaključcima, Federalno ministarstvo pravde zaduženo je da organizira i provede javnu raspravu. Javna rasprava u trajanju od 90 dana provedena je i zainteresirane osobe pozvane su dati svoj doprinos u stvaranju što kvalitetnijeg zakona.

Tokom javne rasprave Federalno ministarstvo pravde primilo je pismene komentare na Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku, od subjekata kako slijedi:

1. Ministarstvo pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona dostavilo je općenite komentare u smislu da bi trebalo jasnije precizirati kriterij aktivnost suda ili tužilaštva, na osnovu kojeg bi se moglo utvrditi da li je došlo do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku ili ne. Komentar je dostavljen i na član 13. stav (6) u smislu da dostavljanje izvještaja Uredu disciplinskog tužioca VSTV-a BiH nema svoju pravnu osnovanost prije nego se za ovakvo nepostupanje sudije propiše kao disciplinski prekršaj. Također, komentar je dostavljen i na član 18. Nacrta zakona u pravcu da se sagleda mogućnost isplate novčanog obeštećenja iz posebnih sredstava VSTV-a nastalih uslijed težih povreda službene dužnosti sudija i tužioca. Federalno ministarstvo pravde nije uvažilo date komentare s obzirom da su navedena pitanja predmet reforme Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH.

2. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo izrazilo je podršku predloženim pravnim rješenjima u tekstu Nacrta zakona, te smatra da je istim osigurana adekvatna zaštita prava na pravično suđenje u razumnom roku, a posebno imajući u vidu obavezu proizašlu iz odluka Ustavnog suda BiH, kojima je u više navrata konstatirano da u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine pred redovnim sudovima nije osigurana zaštita stranaka u vezi s nerazumnom dužinom trajanja sudskih postupaka. Primjedba je data na odredbu člana 18. u dijelu kojim je propisano da se primjerena naknada isplaćuje iz budžeta kantona za povredu zaštite prava na pravično suđenje, kada je povreda učinjena pred općinskim ili kantonalnim sudom ili kantonalnim tužilaštvom iz koga se finansira sud ili tužilaštvo. Navedeno ministarstvo smatra da bi se isplata primjerene naknade trebala izvršiti iz budžeta postupajućeg suda ili tužilaštva u svakom konkretnom slučaju, imajući u vidu da su sudovi i tužilaštva u svom radu nezavisni i u budžetu kantona imaju posebne odvojene stavke iz kojih izvršavaju sve svoje finansijske obaveze. Federalno ministarstvo pravde nije prihvatilo navedenu sugestiju imajući u vidu da uporednim pregledom u drugim sistemima koji regulišu zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, primjerena naknada se isplaćuje iz sredstava državnog budžeta, odnosno kako je predloženo u nacrtu zakona iz budžeta Federacije i iz budžeta kantona.

3. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave Hercegovačko-neretvanskog kantona dostavilo je određeni broj sugestija pravno-tehničke prirode u pravcu poboljšanja teksta Nacrta, koje su uglavnom prihvaćene i ugrađene u ovaj zakon. Kada su u pitanju sugestije suštinskog karaktera, sugestija na član 10. koja se odnosi na odlučivanje o zahtjevu u smislu da se uvede uvjet da o zahtjevu ne može odlučivati sudija ili tužilac koji je postupao u predmetu povodom kojeg je zahtjev upućen, uvažena je i ugrađena u član 10. stav (3) ovog zakona. Komentar na član 12. stav (2) kojim je propisano da se zahtjev odbija bez ispitnog postupka i ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neosnovan, u smislu da je kriterij paušalno određen i da ostavlja puno prostora za odlučivanje, nije prihvaćen od strane Federalnog ministarstva pravde iz razloga što je i to jedan od kriterija uobičajen u praksi, koji se cijeni prilikom ispitivanja razumnosti dužine trajanja postupka. Sugestija da se u članu 13. u stavu (2) koji se odnosi na odlučivanje o zahtjevu nakon ispitnog postupka skrati rok sa šest mjeseci na tri mjeseca, nije prihvaćena iz razloga što Federalno ministarstvo pravde smatra da je predloženi rok primjeren. Iz istih razloga

nije prihvaćena sugestija da se u članu 16. skrati rok od šest mjeseci za podnošenje novog zahtjeva. Sugestija koja se odnosi na povećanje visine primjerene naknade sa 10.000,00 KM na 20.000,00 KM nije uvažena. Također, ostale komentare općenite naravi, Federalno ministarstvo pravde ovom prilikom nije uzelo u razmatranje.

4. Gender Centar Federacije Bosne i Hercegovine je dostavio sugestiju na usklađivanje člana 3. sa principom zabrane rodne ravnopravnosti i nediskriminacije. Federalno ministarstvo pravde je prihvatilo ovu sugestiju i na odgovarajući način ugradio u član 3. ovog zakona.

VI. – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona bit će potrebno osigurati finansijska sredstva. Ovaj zakon će imati implikacije na budžet Federacije BiH i budžete kantona imajući u vidu način finansiranja Vrhovnog suda Federacije BiH koji se finansira iz budžeta Federacije BiH, i način finansiranja općinskih i kantonalnih sudova i tužilaštava koji se finansiraju iz budžeta kantona. U tom smislu, Federalno ministarstvo pravde je zatražilo od Vrhovnog suda Federacije BiH i nadležnih kantonalnih ministarstava dostavu podataka o iznosima naknada koje planiraju isplatiti u 2025., 2026. i 2027. godini na osnovu utvrđenih povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku. Vrhovni sud Federacije BiH dostavio je svoje očitovanje u kojem je naveo da ne raspolaže ni minimalnim statističkim pokazateljima ili parametrima koji bi mogli poslužiti kao osnova za izradu bilo kakve pouzdane projekcije. Međutim, prilikom izrade Prednacrta zakona Vrhovni sud Federacije BiH dostavio je obavijest da je za implementaciju ovoga zakona potrebno osigurati 15.000,00 KM na godišnjem nivou, te su ti podaci prihvaćeni kao relevantni prilikom izrade ovog zakona.

Kada su u pitanju kantonalna ministarstva, fiskalna procjena za naredne tri godine dostavljena je Federalnom ministarstvu pravde, kako slijedi: Ministarstvo pravosuđa i uprave Posavskog kantona je obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da u tom kantonu nisu planirane naknade za utvrđene povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, obzirom na činjenicu da do sada nije bilo takvih slučajeva, međutim tokom izrade Prednacrta zakona ovo ministarstvo je obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da je potrebno planirati iznos od oko 600,00 KM pojedinačno za svaku godinu, tako da se ti podaci mogu uzeti u obzir. Ministarstvo pravosuđa i uprave Unsko - sanskog kantona obavijestilo je Federalno ministarstvo pravde da su u Budžetu Unsko – sanskog kantona za 2025. godinu osigurana sredstva u iznosu od 10.000 KM. U istim iznosima za ove namjene planirana su sredstva u 2026. i 2027. godini. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo obavijestilo je Federalno ministarstvo pravde da je prema Dokumentu okvirnog budžeta (DOB) Kantona Sarajevo 2025. – 2027. godine za isplatu naknade materijalne štete radi povrede prava na suđenje u razumnom roku od strane Općinskog suda u Sarajevu i Kantonalnog suda u Sarajevu, a na osnovu odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Evropskog suda za ljudska prava planiran iznos od po 455.100,00 KM za sve tri godine. Projiciranje navedenog iznosa je rađeno na osnovu visine realiziranih sredstava za ovu namjenu u 2023. godini, s obzirom da je DOB definiran u mjesecu aprilu 2024. godine, te su uz pretpostavku da će u narednim godinama ovaj iznos rasti, predviđena sredstva u nešto višem iznosu. Međutim, sa danom 31.12.2024. godine isplaćena sredstva po ovom osnovu su iznosila 575.280,00 KM, te bi taj iznos, da bi bio poznat u trenutku projiciranja iznosa za naredne tri godine, bio mjerodavan za planiranje sredstava za

traženi period 2025. – 2027. godine i bio bi viši od planiranog. Ministarstvo pravosuđa i uprave Srednjobosanskog kantona obavijestilo je Federalno ministarstvo pravde da je to ministarstvo na osnovu dosadašnjih isplata po navedenom osnovu, procijenilo da je za navedenu svrhu potrebno osigurati u 2025. godini iznos od 5.000,00 KM, te iste iznose i u 2026. i 2027. godini.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Kantona 10 je obavijestilo ovo ministarstvo da nisu u mogućnosti izvršiti procjenu za tekuću godinu, kao i za 2026. i 2027. godinu zbog nepredvidivosti u samom pristizanju predmeta na postupanje, te da će u svakom slučaju po potrebi nastojati naći rješenje, ali je obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da je u 2023. godini prema Odlukama Ustavnog suda BiH zbog povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku isplaćeno oko 7.000,00 KM, a u 2024. godini oko 20.000,00 KM.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave Hercegovačko – neretvanskog kantona obavijestilo je Federalno ministarstvo pravde da, u konsultacijama sa pravosudnim institucijama u Hercegovačko – neretvanskom kantonu, uzimajući u obzir iskustva iz prethodnih godina za implementaciju Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u periodu od 2025. - 2027., bi trebalo osigurati oko 50.000,00 KM. Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona je obavijestilo ovo ministarstvo da je potrebno planirati iznos od 5.000,00 KM pojedinačno za svaku godinu (2025., 2026. i 2027.). Federalno ministarstvo pravde je zatražilo podatke od Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, koje nije dostavilo tražene podatke. Međutim, ovo ministarstvo je prilikom izrade Prednacrta zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji BiH obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da je potrebno planirati iznos od 60.000,00 KM u periodu od 2025. – 2027. godine, koji podaci su uzeti kao relevantni prilikom izrade ovog zakona.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Zapadnohercegovačkog kantona obavijestilo je obrađivača ovog zakona da u okviru svojih nadležnosti i planiranih budžetskih sredstava ne predviđa isplatu naknada na osnovu utvrđenih povreda prava na pravično suđenje sa svojih budžetskih pozicija, budući da praksa pokazuje da se godišnje radi o nijednoj ili o jednoj presudi u kojima je utvrđena povreda ovog prava, te iz tog razloga nije bilo osnova za sistemsko planiranje sredstava u tu svrhu. Međutim, tokom izrade Prednacrta zakona ovo ministarstvo je obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da je potrebno planirati iznos od 50.000,00 KM u periodu od 2025.-2027. godine, tako da se ti podaci mogu uzeti u obzir. Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona obavijestilo je Federalno ministarstvo pravde da podatke o iznosima naknada koje se eventualno planiraju isplatiti zatraži od resornog ministarstva finansija koji u svom budžetu ima opredijeljena sredstva u svrhu isplata po sudskim presudama. Federalno ministarstvo pravde je zatražilo podatke od Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, koje nije dostavilo tražene podatke. Međutim, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona je prilikom izrade Prednacrta zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji BiH obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da je potrebno planirati iznos od 24.000,00 KM u periodu od 2025.-2027. godine, te su i ovi podaci uzeti kao relevantni prilikom izrade ovog zakona.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv federalnog organa uprave, odnosno federalne upravne organizacije	Federalno ministarstvo pravde
	Naziv organizacione jedinice	Sektor pravosuđa

2. Naziv propisa

Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine

Draft law on the protection of the right to a fair trial within a reasonable time in the Federation of Bosnia and Herzegovina

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII.Pravda, sloboda i sigurnost, članak 78. Jačanje institucija i vladavine prava
3.2.	Ocjena ispunjenosti iz navedene odredbe Sporazuma	Ispunjava u potpunosti
3.3.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	/

4. Veza propisa sa Programom integrisanja (PI)

4.1.	PI za period	/
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	/
4.3.	Rok za donošenje propisa	/
4.4.	Napomena	/

5. Usklađenost propisa s pravnom tečevinom EU

5.1.	Primarni izvori prava EU	/
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	/
5.3.	Stepen usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	/
5.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	/
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	/
5.6.	Ostali izvori prava EU	

6. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU sa kojima je potrebno izvršiti usklađivanje potrebno je to konstatovati

Prilikom izrade Nacrta zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske Unije („Službene novine Federacije BiH", br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Europske Unije („Službene novine Federacije BiH", broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu europske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori europskog prava koji reguliraju predmetnu materiju. Imajući u vidu naprijed navedeno, obrađivač navedene uredbe nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti.

7. Da li je osiguran prevod pravnih izvora na službene jezike u upotrebi u Federaciji Bosne i Hercegovine	
	Ne
8. Da li je propis preveden na engleski jezik?	
MINISTAR *Vedran Škobić* **Potpis**	Direktor Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije Željko Silađi **Potpis**
Datum i pečat: 18.06.2025.	Datum i pečat: 27-06-2025

Obrazac broj: 2

KONTROLNA IZJAVA O PROVEDENOJ PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa		
Naziv prednacrta/nacrta zakona	**Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine**	
Datum	**22.07.2025. godine**	
Kontrolno područje	**DA**	**Obrazloženje Ureda**
AKTIVNOST		
Naziv **prednacrta/nacrta zakona** je naveden i razumljiv	DA	
Naveden je naziv i kontakti obrađivača	DA	
Naveden je datum	DA	
DEFINIRANJE PROBLEMA		
Problem je jasno i sažeto objašnjen	DA	
Ciljevi su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
Očekivani rezultati su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
KONZULTACIJE		
Zainteresirane strane su jasno definirane		
Proces konzultacija je jasno i sažeto objašnjen		
PREDLOŽENA RJEŠENJA		
Predložena su normativna i nenormativna rješenja	DA	
Definirani su rizici predloženog rješenja	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na proračun	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na gospodarstvo, društvo, okoliš, te održivi razvoj i zdravlje ljudi	DA	
Definiran je način primjene i usuglašenost s ostalim propisima	DA	
Definirano je prijelazno razdoblje	DA	
PROCJENA PROVEDENA SUKLADNO UREDBI	DA	

UREDVLADE FBiH ZA ZAKONODAVSTVO I USKLAĐENOST S PROPISIMA EUROPSKE UNIJE
Željko Sikadi, direktor Ureda

Datum i pečat: 22.07.2025. godine

OVLAŠTENA OSOBA

sObrazac broj 1a

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SKRAĆENE PROCJENE UTJECAJA PROPISA

Naziv aktivnosti	**Izrada Nacrta zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine**
Naziv prednacrta/nacrta zakona	**Nacrt Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine**
Datum	**14. 07.2025. godine**
Obrađivač	**Federalno ministarstvo pravde**

I - Usklađenost prednacrta/nacrta zakona sa strateškim dokumentima i Programom rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije

Je li prednacrt/nacrt zakona sukladan strateškim dokumentima i programu rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije?

Odgovor: DA, **S obzirom da je Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2025. godinu, kao i Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine 2023.-2026. predviđena izrada Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, kako bi se zaštitili građani od nerazumnog dugog trajanja postupka pred sudovima, te zbog unapređenja zakonskog okvira sukladno europskoj pravnoj stečevini.**

Je li prednacrt/nacrt zakona povezan za druge važeće propise ili ima učinak na druge važeće propise? Ako DA, navedite koje: **DA,** na postupke iz predmetnog Zakona shodno se primjenjuju odredbe Zakona o izvanparničnom postupku („Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 39/04, 73/05, 80/14- dr. zakon i 11/21), ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

II - Ocjena trenutnog stanja i ciljevi koji se žele postići prednacrtom/nacrtom zakona

1) Koji je osnovni problem? Zašto postojeće stanje nije zadovoljavajuće?

Odgovor: Predmetna problematika, a ujedno i razlog zbog kojeg postojeće stanje nije zadovoljavajuće, ogleda se u odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i u njima sadržanim pravnim shvaćanjima da u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji efektivno pravno sredstvo koje bi strankama omogućilo da se žale zbog predugog trajanja postupka, te da nedostaci u organizaciji pravosudnog sustava entiteta, odnosno države, ne smiju utjecati na poštivanje individualnih prava i sloboda utvrđenih Ustavom BiH, kao i zahtjeva i garancija iz članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinim protokolima.

Riječ je o velikom broju odluka i njihovo usklađivanje koje do sada nisu implementirane u pozitivno zakonodavstvo Federacije BiH (odluka broj AP 575/07 od 30.01.2010. godine i AP 303/16 od 16.03.2016. godine).

Implementacijom naprijed navedenih odluka i donošenjem novog zakonodavnog okvira postiže se zadovoljavajuća razina zaštite ljudskih prava na pravično suđenje i predugog trajanja postupaka pred

redovnim sudovima u Federaciji BiH, koja su zagarantirana Ustavom Bosne i Hercegovine, odnosno Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

2) Koji cilj se želi postići? U kojoj mjeri se očekuje da će prednacrt/nacrt zakona riješiti definirani problem i u kojem razdoblju?

Odgovor: Cilj koji se predloženim zakonom nastoji postići jeste osiguranje poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda u kontekstu zaštite ljudskih prava na pravično suđenje i predugog trajanja postupka pred sudovima u Federaciji BiH, kako bi se spriječile daljnje povrede kao i isplata naknade za nematerijalnu štetu, plaćanje zakonskih zateznih kamata na eventualno neisplaćeni iznos, a koji iznosi se isplaćuju iz proračuna. Nadalje, cilj je otklanjanje prekomjernog trajanja sudskih postupaka a koji su posljedica sistemskih nedostataka u organiziranju pravosuđa i efektivnom ostvarivanju nadležnosti raznih razina javne vlasti u ovoj oblasti, zbog čega postoji sistemsko kršenje ovog prava pred redovnim sudovima. Također, Ustavni sud je ukazao na činjenicu da prima neuporedivo najveći broj apelacija koje se odnose na povredu prava na donošenje odluke u razumnom roku, odnosno nepostojanje djelotvornog pravnog lijeka u vezi sa pravom na donošenje odluke u razumnom roku, u odnosu na druge zemlje (npr. zemlje u regionu) koje u pravilu imaju poseban zakon prema kojem se građani mogu obraćati redovnim sudovima ili drugim organima zbog nedonošenja odluke u razumnom roku. Ustavni sud je, dalje, naveo da će u ovakvim okolnostima, u kojima je utvrđeno sistemsko kršenje prava na suđenje u razumnom roku, stvarni efekti mjera i aktivnosti biti vidljivi i suštinski djelotvorni samo ako svaki dio javne vlasti koji ima nadležnosti u vezi sa dobrom organizacijom pravosuđa, djelujući pojedinačno i zajedno, poduzme odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti kako bi se osiguralo djelotvorno uživanje u pravu na pravično suđenje u razumnom roku.

3) Navedite sve subjekte (ministarstva, uprave, upravne organizacije, organizacije civilnog društva, itd.) koji će izravno primjenjivati i na koje se izravno odnosi prednacrt/nacrt zakona.

Odgovor: Nadležni sudovi i tužiteljstva u postupcima istrage u Federaciji BiH će izravno primjenjivati ovaj zakon. Također, ovaj zakon se izravno odnosi na stranku u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njenim građanskim pravima ili obvezi ili optužbi za kazneno djelo, te ima pravo na sudsku zaštitu shodno odredbama ovoga zakona. Stranka ima pravo zaštite prava na postupanje u razumnom roku i u postupcima istrage pred nadležnim tužiteljstvom.

III - Proces konzultacija

1) Navedite sve subjekte s kojima ste se konzultirali i način na koji ste vršili konzultacije (javna rasprava, pisani komentari, itd.)

2) Koji su rezultati konzultacija i da li su utjecali na sadržaj novog zakona?

Odgovor: Konzultacije su izvršene sa Odjelom Vijeća Europe za izvršenje presuda Europskog suda za ljudska prava u Strazburu prilikom kojih je dato pozitivno mišljenje Vijeća Europe na Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku, te je zaključeno da će se usvajanjem takvog zakonskog okvira implementirati presude Europskog suda za ljudska prava u Strazburu, kojima je utvrđena povreda iz članka 6. Europske konvencije. Također, konzultacije su izvršene i sa svih 10 kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove pravosuđa i uprave, sa kojima je usaglašen stav da je potrebno donijeti jedinstveni zakon na federalnoj razini kako je predloženo.
U okviru provođenja procesa konzultacija, sačinjena je analiza pravnog okvira kojim se regulira zaštita prava na suđenje u razumnom roku iz 2021. godine (na 42 stranice) tiskana u vidu brošure. Analiza je

izrađena uz podršku Vijeća Europe (autori Katarina Manojlović Andrić i Zvonko Mijan). Također, dana 22.11.2023. godine u organizaciji Federalnog ministarstva pravde i Vijeća Europe održan je okrugli stol na temu uvođenja pravnog sredstva protiv prekomjerne dužine trajanja sudskih postupaka u Federaciji BiH. Sastanku i diskusiji su osim predstavnika Vijeća Europe i Delegacije Europske unije u BiH, sudjelovali i ministri kantonalnih ministarstava pravosuđa i uprave sa suradnicima.

Također, Federalno ministarstvo pravde je organiziralo i provelo javnu raspravu u okviru koje su dostavljeni pisani komentari od strane određenog broja kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove pravosuđa i uprave i Gender centra Federacije BiH.

Tijekom javne rasprave Federalno ministarstvo pravde zaprimilo je pismene komentare na Nacrt zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku, od subjekata kako slijedi:

1. Ministarstvo pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona dostavilo je općenite komentare u smislu da bi trebalo jasnije precizirati kriterij aktivnost suda ili tužiteljstva, temeljem kojeg bi se moglo utvrditi da li je došlo do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku ili ne. Komentar je dostavljen i na članak 13. stavak 6. u smislu da dostavljanje izvješća Uredu disciplinskog tužitelja VSTV-a BiH nema svoje pravno utemeljenje prije nego se za ovakvo nepostupanje suca propiše kao disciplinski prekršaj. Također, komentar je dostavljen i na članak 18. Nacrta zakona u pravcu da se sagleda mogućnost isplate novčanog obeštećenja iz posebnih sredstava VSTV-a nastalih usljed težih povreda službene dužnosti sudaca i tužitelja. Federalno ministarstvo pravde nije uvažilo date komentare s obzirom da su navedena pitanja predmet reforme Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH.

2. Ministarstvo pravde i uprave kantona Sarajevo izrazilo je podršku predloženim pravnim rješenjima u tekstu Nacrta zakona, te smatra da je istim osigurana adekvatna zaštita prava na pravično suđenje u razumnom roku, a posebno imajući u vidu obvezu proizašlu iz odluka Ustavnog suda BiH, kojima je u više navrata konstatirano da u pravnom sustavu Bosne i Hercegovine pred redovitim sudovima nije osigurana zaštita stranaka u svezi sa nerazumnom dužinom trajanja sudskih postupaka. Primjedba je data na odredbu članka 18. u dijelu kojim je propisano da se primjerena naknada isplaćuje iz proračuna kantona za povredu zaštite prava na pravično suđenje, kada je povreda učinjena pred općinskim ili kantonalnim sudom ili kantonalnim tužiteljstvom iz koga se financira sud ili tužiteljstvo. Navedeno ministarstvo smatra da bi se isplata primjerene naknade trebala izvršiti iz proračuna postupajućeg suda ili tužiteljstva u svakom konkretnom slučaju, imajući u vidu da su sudovi i tužiteljstva u svom radu neovisni i u proračunu kantona imaju posebne odvojene stavke iz kojih izvršavaju sve svoje finansijske obveze. Federalno ministarstvo pravde nije prihvatilo navedenu sugestiju imajući u vidu da uporednim pregledom u drugim sustavima koji reguliraju zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, primjerena naknada se isplaćuje iz sredstava državnog proračuna, odnosno kako je predloženo u nacrtu zakona iz proračuna Federacije i iz proračuna županija/kantona.

3. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave Hercegovačko-neretvanske županije dostavilo je određeni broj sugestija pravno-tehničke prirode u pravcu poboljšanja teksta Nacrta, koje su uglavnom prihvaćene i ugrađene u Nacrt zakona. Kada su u pitanju sugestije suštinskog karaktera, sugestija na članak 10. koja se odnosi na odlučivanje o zahtjevu u smislu da se uvede uvjet da o zahtjevu ne može odlučivati sudac ili tužitelj koji je postupao u predmetu povodom kojeg je zahtjev upućen, uvažena je i ugrađena u članak 10. stavak 3. Nacrta zakona. Komentar na članak 12. stavak 2. kojim je propisano da se zahtjev odbija bez ispitnog postupka i ako je, s obzirom na trajanje postupka koje je navedeno u prigovoru, očigledno neutemeljen, u smislu da je kriterij paušalno određen i da ostavlja puno prostora za odlučivanje, nije prihvaćen od strane Federalnog ministarstva pravde iz razloga što je i to jedan od kriterija uobičajen u praksi, koji se cijeni prilikom ispitivanja razumnosti duljine trajanja postupka. Sugestija da se u članku 13. u stavku 2. koji se odnosi na odlučivanje o zahtjevu nakon ispitnog postupka skrati rok sa šest mjeseci na tri mjeseca, nije prihvaćena iz razloga što Federalno ministarstvo pravde smatra da je predloženi rok primjeren. Iz istih razloga nije prihvaćena sugestija da se u članku 16. skrati rok od šest mjeseci za podnošenje novog zahtjeva. Sugestija koja se odnosi na povećanje visine primjerene naknade sa 10.000,00 KM na 20.000,00 KM nije uvažena. Također, ostale komentare općenite naravi, Federalno ministarstvo pravde ovom prilikom nije uzelo u razmatranje.

4. Gender Centar Federacije Bosne i Hercegovine je dostavio sugestiju na usklađivanje članka 3. sa načelom zabrane rodne ravnopravnosti i nediskriminacije. Federalno ministarstvo pravde je prihvatilo ovu sugestiju i na odgovarajući način ugradio u članak 3. Nacrta zakona.

Zaključno, provođenjem sveobuhvatne diskusije na okruglom stolu, razmatranjem Analize pravnog okvira, podrobne analize komentara pristiglih tijekom javne rasprave, sačinjen je predmetni Nacrt zakona.

IV - Alternativna rješenja – identifikacija opcija

1) Navedite opcije koje ste razmatrali, a kojima se može riješiti definirani problem i ostvariti cilj. Kratko opišite rezultate analize svake od tih opcija.

Normativno rješenje je: Predmetni Nacrt ima za cilj implementaciju odluka Ustavnog suda BiH i donošenje novog federalnog zakonodavnog okvira, kojim se postiže zadovoljavajuća razina zaštite ljudskih prava na pravično suđenje i predugog trajanja postupka pred redovnim sudovima u Federaciji BiH, koja su zagarantirana Ustavom BiH, odnosno Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nenormativno rješenje: Razmatrana je opcija „ne poduzimati ništa", međutim u tom slučaju zadržavanje postojećeg stanja ne može predstavljati zadovoljavajuće rješenje, s obzirom da zadržavanje postojećeg stanja podrazumijeva nastavak neizvršenja odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, kao i nastavak kršenja prava i sloboda koja su zagarantirana Ustavom BiH i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinim protokolima.

2) Objasnite zašto je izabrana opcija najpovoljnija za rješenje problema.

Odgovor: Izabrana opcija predstavlja najpovoljnije rješenje problema iz razloga što se donošenjem novog zakonskog okvira postiže zadovoljavajući stupanj vladavine prava prema standardima Europskog suda za ljudska prava. Također, izvršena je analiza drugih zakona u Bosni i Hercegovini koji reguliraju ovu materiju, te su uvažene preporuke iz Analize Vijeća Europe, kao i stavovi eksperata koje su prezentirali na okruglom stolu.

V - Utjecaj odabranog rješenja problema na gospodarstvo, društvo i okoliš

1a) Utječe li prednacrt/nacrt zakona na poslovno okruženje? Kreira li dodatna administrativna opterećenja? Utječe li na rad malih i srednjih poduzeća i obrtnika?Hoće li imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenciju?

Odgovor: NE

1b) Koji su financijski učinci prednacrta/nacrta zakona? Utječe li na operativne troškove i obavljanje poslovanja? Utječe li na priliv sredstava u javne proračune?

Odgovor: NE

2a) Utječe li na prednacrt/nacrt zakona na mogućnost zapošljavanja i tržište rada?
Odgovor: NE

2b) Tretira li prednacrt/nacrt zakona pitanje ravnopravnosti spolova? Je li osigurana socijalna uključenost i zaštita posebnih skupina? Daje li mogućnost pristupa zdravstvenoj, socijalnoj skrbi i obrazovanju?

Odgovor: DA, Predmetnim Nacrtom zakona, pravo ostvaruju sve osobe bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

3) Hoće li prednacrt/nacrt zakona imati utjecaje na okoliš?
a) DA b) **NE**

Objasnite:

VI - Provođenje zakona

1) Precizira li prednacrt/nacrt zakona tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način? Koja razina vlasti je mjerodavna za primjenu? Tko vrši nadzor?

Odgovor: Nacrtom zakona jasno je propisano da su za njegovo provođenje nadležni svi redovni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, kako općinski sudovi, tako i kantonalni sudovi, te Vrhovni sud Federacije BiH, jer pred istima može doći do povrede članka II 3.e) Ustava BiH, odnosno članka 6. Europske konvencije. Također, propisano je da su za primjenu ovog zakona nadležna i kantonalna tužiteljstva, s obzirom da pred istima može također doći do povrede članka II 3.e) Ustava BiH, odnosno članka 6. Europske konvencije zbog neprovođenja istrage u razumnom roku.

Nadalje, jasno je definirana uloga predsjednika suda, odnosno glavnog tužitelja, kao i uloga Visokog sudbenog i tužiteljskog Vijeća BiH, koje prati rad na predmetima, za koje predsjednik suda, odnosno glavni tužitelj donese rješenje da ih je potrebno žurno riješiti u određenom roku. U konačnici, ukoliko predmet ne bude riješen sukladno rješenju koje je donio predsjednik suda, odnosno glavni tužitelj, jasno je propisana i uloga Ureda disciplinskog tužitelja koji djeluje u okviru Visokog sudbenog i tužiteljskog Vijeća BiH.

2) Je li prednacrt/nacrt zakona usuglašen s drugim važećim propisima?

Odgovor: Da, na postupke iz predmetnog Zakona shodno se primjenjuju odredbe Zakona o izvanparničnom postupku („Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 39/04, 73/05, 80/14-dr. zakon i 11/21), s tim što će se efekti usuglašenosti s ovim zakonom u potpunosti ostvariti primjenom ovog zakona u praksi.

3) Je li prijelazno razdoblje s postojećeg rješenja na novi prednacrt/nacrt zakona jasno definirano?

Odgovor: Ne

OBRAZAC IZJAVE O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP-DA

A 1. Obrađivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel	1501	Federalno ministarstvo pravde

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa	Zakon o zaštiti prava na parnično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine					

C 3. Fiskalni efekt

3.1. Prihodi i primici budžeta

KOD	NAZIV	OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n						OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+1						OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+2					
		Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi i primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provođenja	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi i primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provođenja	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi i primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provođenja
		1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11	12=10+11	13	14	15	16=13+14+15	17	18=16+17
711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća				0		0				0		0				0		0
712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu				0		0				0		0				0		0
713000	Porezi na plaću i radnu snagu				0		0				0		0				0		0
714000	Porez na imovinu				0		0				0		0				0		0
715000	Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga)				0		0				0		0				0		0
716000	Porez na dohodak				0		0				0		0				0		0
717000	Prihodi od indirektnih poreza				0		0				0		0				0		0
719000	Ostali porezi				0		0				0		0				0		0
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika				0		0				0		0				0		0
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga				0		0				0		0				0		0
723000	Novčane kazne (neporezne prirode)				0		0				0		0				0		0
731000	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija				0		0				0		0				0		0
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti				0		0				0		0				0		0
733000	Donacije				0		0				0		0				0		0
741000	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija				0		0				0		0				0		0
742000	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti				0		0				0		0				0		0
777000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza				0		0				0		0				0		0
789000	Prihodi od internih transakcija				0		0				0		0				0		0

811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava				0		0				0		0				0		0	
813000	Primici od finansijske imovine				0		0				0		0				0		0	
814000	Primici od dugoročnog zaduživanja				0		0				0		0				0		0	
815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja				0		0				0		0				0		0	
	UKUPNO PRIHODI I PRIMCI				0		0				0		0				0		0	

3.2. Rashodi i izdaci budžeta

KOD	NAZIV	TROŠKOVI PREOVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n							TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n+1						TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n+2					
		Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupno dodata sredstva	Planirana sredstva unutar budžeta u tekućoj godini	Ukupna potrebna sredstva za provođenje	Preraspodjela	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi i primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provođenja	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi i primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provođenja
		1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13=11+12	14	15	16	17=14+15+16	18	19=17+18
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih				0		0					0		0				0		0
612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi				0		0					0		0				0		0
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge				0		0		15.000			15.000		15.000	15.000			15.000		15.000
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi				0		0					0		0				0		0
615000	Kapitalni transferi				0		0					0		0				0		0
616000	Izdaci za kamate				0		0					0		0				0		0
689000	Rashodi od internih transakcija				0		0					0		0				0		0
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava				0		0					0		0				0		0
822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU				0		0					0		0				0		0
823000	Izdaci za otplate dugova				0		0					0		0				0		0
	UKUPNO RASHODI I IZDACI				0		0		15.000			15.000		15.000	15.000			15.000		15.000
FISKALNI EFEKAT PROPISA		0	0	0	0	0	0		-15.000	0	0	-15.000	0	-15.000	-15.000	0	0	-15.000	0	-15.000

3.3. Obrazloženje promjena u prihodima i primicima, te rashodima i izdacima

Za sprovođenje ovog zakona bit će potrebno osigurati financijska sredstva. Ovaj zakon će imati implikacije na Proračun Federacije BiH i proračune županija – kantona imajući u vidu način financiranja Vrhovnog suda Federacije BiH koji se finansira iz Proračuna Federacije BiH, i način financiranja općinskih i kantonalnih sudova i tužiteljstava koji se financiraju iz proračuna kantona. U tom smislu, Federalno ministarstvo pravde je zatražilo od Vrhovnog suda Federacije BiH i nadležnih kantonalnih ministarstava dostavu podataka o iznosima naknada koje planiraju isplatiti u 2025., 2026. i 2027. godini temeljem utvrđenih povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku. Za Vrhovni sud Federacije BiH potrebno je planirati iznos od 15.000,00 KM.

Kada su u pitanju županijska – kantonalna ministarstva, fiskalna procjena za naredne tri godine dostavljena je Federalnom ministarstvu pravde, kako slijedi:

Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Posavske je obavijestilo Federalno ministarstvo pravde da u toj županiji nisu planirane naknade za utvrđene povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku, obzirom na činjenicu da do sada nije bilo takvih slučajeva.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Unsko- sanskog kantona obavjestilo je Federalno ministarstvo pravde da su u Proračunu Unsko - sanskog kantona za 2025. godinu osigurana sredstva u iznosu od 10.000 KM. U istim iznosima za ove namjene planirana su sredstva u 2026. i 2027. godini. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo obavjestilo je Federalno ministarstvo pravde da je prema Dokumentu okvirnog budžeta (DOB) Kantona Sarajevo 2025. – 2027. godine za isplatu naknade materijalne štete radi povrede prava na suđenje u razumnom roku od strane Općinskog suda u Sarajevu i Kantonalnog suda u Sarajevu, a na temelju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Europskog suda za ljudska prava planiran iznos od po 455.100,00 KM za sve tri godine. Projeciranje navedenog iznosa je rađeno na temelju visine realiziranih sredstava za ovu namjenu u 2023. godini, s obzirom da je DOB definiran u mjesecu travnju 2024. godine, te su uz pretpostavku da će u narednim godinama ovaj iznos rasti, predviđena sredstva u nešto višem iznosu. Međutim, sa danom 31.12.2024. godine isplaćena sredstva po ovom osnovu su iznosila 575.280,00 KM, te bi taj iznos, da bi bio poznat u trenutku projektiranja iznosa za naredne tri godine, bio mjerodavan za planiranje sredstava za traženo razdoblje 2025. – 2027. godine i bio bi viši od planiranog.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Kantona Središnja Bosna obavjestilo je Federalno ministarstvo pravde da je to ministarstvo temeljem dosadašnjih isplata po navedenom temelju, procjena da je za navedenu svrhu potrebno osigurati u 2025. godini iznos od 5.000,00 KM , te iste iznose i u 2026. i 2027. godini.

Ministarstvo pravosuđa i uprave Kantona 10 je obavjestilo ovo ministarstvo da nisu u mogućnosti izvršiti procjenu za tekuću godinu, kao i za 2026. i 2027. godinu zbog nepredvidivosti u samom pristizanju predmeta na postupanje, te da će u svakom slučaju po potrebi nastojati iznaći rješenje. Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave Hercegovačko- neretvanske županije- kantona obavjestilo je Federalno ministarstvo pravde da u konsultacijama sa pravosudnim institucijama u Hercegovačko – neretvanskom kantonu, uzimajući u obzir iskustva iz prethodnih godina za implementaciju Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u naredne tri godine bi trebalo osigurati oko 50.000, 00 KM.

Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose Bosansko-podrinjskog kantona Goražde je obavjestilo ovo ministarstvo da je potrebno planirati iznos od 5.000,00 KM pojedinačno za svaku godinu (2025., 2026. i 2027.).

Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke obavjestilo je ovo ministarstvo da u okviru svojih nadležnosti i planiranih proračunskih sredstava ne predviđa isplatu naknada temeljem utvrđenih povreda prava na pravično suđenje sa svojih proračunskih pozicija, budući da praksa pokazuje da se godišnje radi o nijednoj ili o jednoj presudi u kojima je utvrđena povreda ovog prava, te iz tog razloga nije bilo osnova za sistemsko planiranje sredstava u tu svrhu.

Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona obavjestilo je Federalno ministarstvo pravde da podatke o iznosima naknada koje se eventualno planiraju isplatiti zatraže od resornog Ministarstva financija koji u svom Proračunu ima opredjeljena sredstva u svrhu isplata po sudskim presudama. Federalno ministarstvo pravde je zatražilo podatke od Ministarstva financija Zeničko-dobojskog kantona, koje nije dostavilo tražene podatke. Međutim, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona nas je prilikom izrade Prednacrta zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji BiH obavjestilo da je potrebno planirati iznos od 24.000,00 KM za 2025., 2026. i 2027. godinu, tako da se ti podaci mogu uzeti u obzir.

D 4. Promjena broja zaposlenih

PERIOD	SISTEMATIZOVANO			PLANIRANO BUDŽETOM			TRENUTNO STANJE			POTREBNO		
	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2
Rukovodeći službenici i savjetnici												
Službenici i namještenici												
Volonteri												
UKUPNO												

5. Potencijalne obaveze za budžet	
NAZIV	
Garancije	
Ostalo	
E 6. Fiskalni efekt na druge nivoe vlasti	
NAZIV	
Budžet BiH, vanbudžetski fondovi i korisnici	
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni vanbudžetski fondovi i korisnici	Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine
Budžet kantona, vanbudžetski fondovi i korisnici	
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	
Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)	
F 7. Pečat i potpis odgovornog lica obrađivača propisa	

Mjesto i datum , 25-08-2025